

Sprawozdanie Zarządu Głównego
z działalności Towarzystwa Przyjaciół Warszawy w roku 2020
zatwierdzone przez Zarząd Główny Towarzystwa Przyjaciół Warszawy
Uchwałą Nr ZG/U/5/2021 w dniu 7 września 2021 roku

Spis treści

I. Postawowe informacje

1. Towarzystwo Przyjaciół Warszawy	4
2. Zarząd Główny	4
2.1. Skład Zarządu Głównego TPW	4
2.2. Zebrania Prezydium i Zarządu Głównego	5
2.3. Stan liczbowy na koniec 2020 r.	6
2.4. Działalność Zarządu Głównego.	6
2.4.1. Komisja Historyczna	10
2.4.2. Komisja Inżynierii Komunikacyjnej	11
2.4.3. Komisja Etyki	12

II. Sprawozdania oddziałów

3. Oddział Akademicki	13
4. Oddział Anin	13
5. Oddział Bemowo	13
6. Oddział Białołęka	13
7. Oddział Centrum	14
8. Oddział Grochów	14
9. Oddział KORT	14
10. Oddział Miłośników Bródna	15
11. Oddział Nauczycielski	17
12. Oddział Ochota	17
13. Oddział Powiśle	17
14. Towarzystwo Przyjaciół Pragi — Oddział TPW	18
15. Oddział Sadyba-Wilanów	19
16. Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy — Oddział TPW	19
17. Oddział Stare Miasto	19
18. Oddział Tarchomin	22
19. Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkaniowy i Zacisze	23
20. Oddział Ursus	23
21. Oddział Ursynów	24
22. Oddział Żoliborz-Bielany	24

III. Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej

23. Skład Komisji	26
24. Działalność Komisji	26

Część I

Postawowe informacje

1. Towarzystwo Przyjaciół Warszawy

Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jest organizacją pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 ze zm.). TPW jest stowarzyszeniem zarejestrowanym w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000147743.

Pod obecną nazwą funkcjonuje od 18 marca 1963 r., natomiast tradycją sięga okresu I wojny światowej. Wówczas, w maju 1915 r. powstało Towarzystwo Przyjaciół Pragi, pierwsze z kilkunastu towarzystw przyjaciół „dzielnic”, których kontynuatorem jest TPW.

Od 2016 roku Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jest członkiem Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jest jednym z 16 partnerów-założycieli RCE Warsaw Metropolitan — Warszawskiego Metropolitalnego Centrum Eksperymentalnej Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju.

W roku 2020, podobnie jak w latach poprzednich, Towarzystwo Przyjaciół Warszawy realizowało cele statutowe w zakresie i wymiarze ukształtowanym w okresie całej swojej działalności. Prowadzone były wszystkie podstawowe obszary aktywności Towarzystwa Przyjaciół Warszawy.

Paragraf 9 Statutu Towarzystwa Przyjaciół Warszawy stanowi, że: *dobro Warszawy i jej mieszkańców jest sensem istnienia i najwyższym celem działalności Towarzystwa Przyjaciół Warszawy*. Przepis ten był w okresie sprawozdawczym drogowskazem wszystkich działań prowadzonych przez Zarząd Główny oraz struktury terenowe Towarzystwa.

2. Zarząd Główny

2.1. Skład Zarządu Głównego TPW

Prezydium Zarządu Głównego

- Renata Marut — prezes
- Małgorzata Brzózka-Warś — wiceprezes
- Zbigniew Sieszycki — wiceprezes
- Rafał Krupa — sekretarz
- Sylwia Polesiak — skarbnik
- Krzysztof Adamczyk — członek Prezydium
- Jolanta Bąbik — członek Prezydium

- Kamila Gelert — członek Prezydium
- Katarzyna Kaczmarska — członek Prezydium
- Radosław Potrac — członek Prezydium
- Marlena Salwowska — członek Prezydium

Prezesa oddziałów

- Elżbieta Zatorowska (Oddział Akademicki)
- Stanisława Cyngot (Oddział Anin)
- Maciej Bartosiak (Oddział Bemowo)
- Mariola Rabczon-Mazowiecka (Oddział Białołęka)
- Katarzyna Spoczyńska-Król (Oddział Miłośników Bródna)
- Marianna Czech (Oddział Centrum)
- Michał Rybak (Oddział KORT)
- Zbigniew Najbauer (Oddział Ochota)
- Elżbieta Wolffgram (Oddział Powiśle)
- Waldemar Klimek (Towarzystwo Przyjaciół Pragi — Oddział TPW)
- Artur Buczyński (Oddział Sadyba-Wilanów)
- Krystyna Gott (Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy — Oddział TPW)
- Zbigniew Juskiewicz (Oddział Stare Miasto)
- Ewa Skroń-Bielak (Oddział Tarchomin)
- Aleksandra Stelmach-Ossowska (Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkaniowy i Zaczysze)
- Elżbieta Jastrzębska (Oddział Ursus)
- Ryszard Zięciak (Oddział Ursynów)
- Maria Wiro-Kiro (Oddział Żoliborz-Bielany)

Przewodniczący komisji Zarządu Głównego

- August Adam Dobiecki (Komisja Inżynierii i Komunikacji)
- Janusz Owsiany (Komisja Etyki)
- dr hab. Mikołaj Madurowicz (Komisja Historyczna)

2.2. Zebrania Prezydium i Zarządu Głównego

W roku 2020 odbyły się

- dwa zebrania protokołowane Zarządu Głównego, w tym jedno online za pośrednictwem platformy Zoom
- jedno protokołowane zebranie Prezydium Zarządu Głównego.

Tabela 1. Liczba członków w poszczególnych oddziałach

Lp.	Nazwa Oddziału	Liczba członków	Opłaconych składek
1.	Oddział Akademicki	27	20
2.	Oddział Anin	bd.	bd.
3.	Oddział Bemowo	21	0
4.	Oddział Białołęka	21	9
5.	Oddział Centrum	bd.	bd.
6.	Oddział Grochów	bd.	bd.
7.	Oddział KORT	37	20
8.	Oddział Miłośników Bródna	48	41
9.	Oddział Nauczycielski	bd.	bd.
10.	Oddział Ochota	32	0
11.	Oddział Powiśle	43	18
12.	Towarzystwo Przyjaciół Pragi	56	22
13.	Oddział Sadyba-Wilanów	bd.	bd.
14.	Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy	39	8
15.	Oddział Stare Miasto	93	41
16.	Oddział Tarchomin	15	0
17.	Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkańcowy i Zacisze	16	16
18.	Oddział Ursus	15	12
19.	Oddział Ursynów	19	0
20.	Oddział Żoliborz-Bielany	67	52
Suma		552	259

2.3. Stan liczbowy na koniec 2020 r.

Z powodu niezłożenia sprawozdań przez Oddziały: Anin, Centrum, Nauczycielski i Sadyba-Wilanów, nie można podać rzeczywistej liczby członków Towarzystwa Przyjaciół Warszawy. Trudno jest też ocenić zmiany w stosunku do roku poprzedniego.

Opierając się wyłącznie na danych, które zostały przekazane przez Oddziały, obecnie Towarzystwo Przyjaciół Warszawy liczy 552 członków, z czego składkę opłaciło 259 członków. Wśród 552 członków, na koniec roku było 35 członków honorowych, którzy są zwolnieni z opłacania składek członkowskich.

2.4. Działalność Zarządu Głównego.

- 1) 3 stycznia 2020 r. — spotkanie w Muzeum Powstania Warszawskiego w sprawie tablicy upamiętniającej ludność miast, miasteczek i wsi, którzy udzielili schronienia Warsza-

wiakom po upadku Powstania Warszawskiego. Działania przerwała pandemia, rozmowy będą wznowione.

- 2) 11 stycznia 2020 r. — udział w spotkaniu opłatkowym w Oddziale Centrum. Spotkanie z Przewodniczącą Rady Warszawy, panią Ewą Malinowską-Grupińską, w wyniku której TPW zostało włączone w organizację 70. rocznicy odbudowy Warszawy. Koordynacją działań zajęła się pani Hanna Kusiak z Oddziału Akademickiego.
- 3) 14 stycznia 2020 r. — spotkanie z przedstawicielami Pracowni Badań „Stocznia”, w celu omówienia warunków przyjęcia Pracowni jako członka wspierającego TPW.
- 4) 15 stycznia 2020 r. — udział prezes Renaty Marut w programie „Warszawski dzień”. Rozmowa dotyczyła działalności TPW i planów na rok 2020.
- 5) 22 stycznia 2020 r. — udział w uroczystym otwarciu Szkoły Podstawowej nr 30 po remoncie.
- 6) 22 lutego 2020 r. — spotkanie z prof. Aliną Kowalczykową — podpisanie umowy darowizny obrazu przedstawiającego prof. Stanisława Lorentza na rzecz TPW.
- 7) 26 lutego 2020 r. — udział w Konferencji „Edukacja Varsavianistyczna”
- 8) 29 lutego 2020 r. — inauguracja projektu „Wielokulturowa Warszawa” w Ośrodku Kultury Muzułmańskiej.
- 9) 3 marca 2020 r. — udział w gali „Warszawiaki 2020”
- 10) 5 marca 2020 r. — spotkanie z dyrektorem Staromiejskiego Domu Kultury odnośnie możliwości kontynuowania wydawania biuletynu „Rynek” oraz z panem Maciejem Gąsiorkiem w sprawie organizacji Wiechowiska
- 11) 7 marca 2020 r. — udział w wykładzie dotyczącym prof. Jana Zachwatowicza w DSH w ramach obchodów 70. rocznicy odbudowy Warszawy.
- 12) 18 sierpnia 2020 r. — rocznicowe spotkanie przy grobie prof. Jana Zachwatowicza.
- 13) 8 września 2020 r. — rocznicowe spotkanie przy grobie prezydenta Stefana Starzyńskiego. Udzielenie licencji Instytutowi Pamięci Narodowej na film o prof. Stanisławie Lorentzu.
- 14) 7 – 30 listopada 2020 r. — akcja „Zadbajmy o groby Powstańców Warszawskich” indywidualnego czyszczenia grobów i palenia zniczy na mogiłach Powstańców Warszawskich (z zachowaniem reżimu sanitarnego).

Renata Marut

Varsavianistyczna Szkoła. Projekt realizowany jest od lat. W roku szkolnym 2019/2020 koordynowała nim kol. Maria Misztal — Prezes Oddziału Nauczycielskiego TPW. W roku 2020 doszło do zmiany zespołu zarządzającego projektem i koordynującego działania — obowiązków podjął się kol. Radosław Potrac z Oddziału Nauczycielskiego TPW — członek Zarządu Głównego TPW.

Poprzedni rok szkolny nie został zakończony podsumowaniem i wręczeniem certyfikatów z powodu pandemii i ograniczenia możliwości zgromadzeń. Certyfikaty zostały przygotowane przez kol. Rafała Krupę — sekretarza Zarządu Głównego TPW w kooperacji z ko-

ordynatorem akcji i wydrukowane bezkosztowo w firmie poligraficznej na Pradze-Północ — Sprint Print Serwis. Firma wydrukowała także podziękowania i dyplomy dla nauczycieli i dyrektorów oraz koordynatorów szkolnych akcji. Firma Sprint Print zobowiązała się do dalszego sponsorowania wydruków certyfikatów i podziękowań, co wygenerowało oszczędności w kasie Towarzystwa. Certyfikaty są rozwożone przez koordynatora z zachowaniem reżimu sanitarnego do szkół i placówek.

We wrześniu 2020 roku do akcji ponownie dołączyło:

- 46 placówek, w tym:
- 7 szkół ponadpodstawowych
- 17 szkół podstawowych
- 22 przedszkola

Dla potrzeb kontaktu oraz urozmaicenia form działania w okresie pandemii została założona platforma Google Classroom — w której aktualnie uczestniczy 39 koordynatorów i nauczycieli z placówek zgłoszonych do akcji. Opracowano na niej i udostępniono:

- 5 dodatkowych zadań regulaminowych
- 2 dostępy do konferencji varsavianistycznych organizowanych i współorganizowanych przez TPW i VS
- 3 materiały samokształceniowe
- zadanie związane ze stworzeniem mapy grobów Powstańców Warszawskich
- 10 zagadek i quizów varsavianistycznych do wykorzystania przez nauczycieli
- grę miejską Głos Walczącej Warszawy
- zadania Strażnika Pamięci Cmentarza Powstańców Warszawy
- propozycje lekcji muzealnych przedstawione przez zaprzyjaźnione placówki
- inne związane z integracją grupy.

Działania Varsavianistycznej Szkoły zostały zebrane w opracowaniu przygotowanym przez kolegę Radosława Potracę i przekazany wszystkim koordynatorom i nauczycielom — przyjęty został także wzór dokumentów, dyplomów i legitymacji Strażnika Pamięci Cmentarza Powstańców Warszawskich.

Zostały także zaprezentowane podczas konferencji Varsavianistycznej we współpracy z Biblioteką Wojewódzką Nauczycielską — wraz z przedstawieniem doświadczeń i dobrych praktyk uczestników działań. Trwa przygotowanie takiej platformy na classroomie. Zostały przygotowane cyfrowe zestawienia wszystkich certyfikatów i rocznych zgłoszeń szkół. Trwa stworzenie cyfrowych baz danych uczestników akcji i zdobywców odznak Młodego Przyjaciela Warszawy — by ułatwić ich dystrybucję oraz numerowanie legitymacji — przez to wprowadzenie porządku i ciągłości działań.

Aktualnie trwają przygotowania do zakończenia i podsumowania tegorocznej akcji w systemie zdalnym i indywidualnym przez szkoły.

Radosław J. Potrac

Warszawa Wielokulturowa. Towarzystwo Przyjaciół Warszawy zorganizowało w 2020 roku pod nazwą „Warszawa wielokulturowa” cykl wykładów i spotkań poświęconych tematyce różnych społeczności, kręgów kulturowych i wyznań w Warszawie w ujęciu historycznym i współczesnym. Prowadzącymi poszczególne wydarzenia byli przedstawiciele danych społeczności, instytucji i jednostek naukowych je reprezentujących, a także przewodnicy miejscy.

Odbyło się 10 spotkań:

- 1) Muzułmanie w Warszawie (29 lutego 2020 r.),
- 2) Karaimi w Warszawie (30 maja 2020 r.),
- 3) Ukraińcy w Warszawie (26 września 2020 r.),
- 4) Buddyzm w Warszawie (10 października 2020 r.),
- 5) Meksykanie w Warszawie (25 października 2020 r.),
- 6) Prawosławie w Warszawie (7 listopada 2020 r.),
- 7) Afrykanie w Warszawie (21 listopada 2020 r.),
- 8) „Warsze-Warszawa. Żydzi w historii miasta 1414 – 2014” — spotkanie z autorami książki (28 listopada 2020 r., we współpracy z Żydowskim Instytutem Historycznym),
- 9) Polnisch Kanaan, czyli Niemcy w Warszawie (3 grudnia 2020 r., we współpracy ze Studenckim Kołem Przewodników Turystycznych Warszawa)
- 10) finałowe Spotkanie Wielokulturowe, podsumowujące cały cykl (12 grudnia 2020 r.).

Projekt, objęty patronatem przez Centrum Wielokulturowe w Warszawie, finansowany był przez Miasto Stołeczne Warszawę (konkurs na mini-granty Centrum Wielokulturowego w Warszawie). Celem projektu był wzrost świadomości, wzajemnej tolerancji, szerzenie edukacji, integracja różnych społeczności i wymiana kulturowa.

Założeniem projektu były spotkania na żywo, jednak w wyniku pandemii COVID-19 wydarzenia zostały przeniesione do sieci i większość odbyła się zdalnie. Nagrania z 9 spotkań znalazły się na kanale YouTube Towarzystwa Przyjaciół Warszawy.

Małgorzata Brzózka-Warś

Słuchowiska. Wiceprezes Zarządu Głównego Małgorzata Brzózka-Warś przygotowała 11 słuchowisk o tematyce warszawskiej, które zamieszczane były w maju na kanale YouTube oraz na stronie TPW:

- Odcinek 1. Osiemnastowieczne bryki mistrza Dangła
- Odcinek 2. Piękny dzień miał Dyrektor Plantacyj Miejskich
- Odcinek 3. Skrzydlate konie przed Pałacem Krasińskich
- Odcinek 4. Podręczna biblioteczka pani Batowskiej
- Odcinek 5. Mała, a sławę ma wielką
- Odcinek 6. Milczysz, panie Levittoux
- Odcinek 7. My name is Bryan. Julien Bryan
- Odcinek 8. Historia Warszawy

- Odcinek 9. Electio viritim i dwie wizje elekcji: prawdziwa i prawdziwsza
- Odcinek 10. Łazienki po chińsku
- Odcinek 11. Ładny widok, panie, z tej góry ekskrementów

Małgorzata Brzózka-Warś

2.4.1. Komisja Historyczna

Zarząd Komisji tworzą:

- dr hab. Mikołaj Madurowicz (przewodniczący),
- Halina Niemiec (zastępczyni przewodniczącego),
- Magdalena Trzaska (sekretarz),
- dr Magdalena Fuhrmann (dokumentacja spotkań),
- Maria Kamińska (impresario).

Z powodu rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i pandemii COVID-19 w 2020 roku odbyły się tylko trzy bezpośrednie zebrania Komisji Historycznej Zarządu Głównego TPW oraz jedno spotkanie pośrednie (w trybie zdalnym, przy wykorzystaniu aplikacji Google Meet):

- 1) 17 stycznia — „Potencjał obiektów poprzemysłowych w Warszawie — próba oceny” — dr Magdalena Fuhrmann (Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego/Komisja Historyczna Zarządu Głównego TPW) — zebranie odbyło się w Biurze Stołecznego Konserwatora Zabytków (ul. Nowy Świat 18/20, d. Pałac Branickich);
- 2) 21 lutego — „Rewitalizacja dawnej Fabryki Norblina” — Artur Setniewski (Fundacja Otwartego Muzeum Dawnej Fabryki Norblina) — zebranie odbyło się w biurze Capital Park (Royal Wilanów, ul. F. Klimczaka 1);
- 3) 19 czerwca — „Warszawskie zbiory zoologiczne” — prof. dr hab. Dariusz Iwan (Muzeum Zoologiczne w Muzeum i Instytucie Zoologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie) — zebranie odbyło się w trybie zdalnym;
- 4) 18 września — „O Konstancinie” — red. Tadeusz Władysław Świątek (Komisja Historyczna Zarządu Głównego TPW) — zebranie plenarowe w Konstancinie (przy zachowaniu wszelkich rygorów ostrożności i dystansu fizycznego).

Frekwencja średnio wyniosła ok. 15 – 16 osób na zebranie. W marcu, kwietniu, październiku, listopadzie i grudniu 2020 roku zebrania nie odbyły się z ww. powodu, w lipcu i sierpniu Komisja zwykle nie obraduje, natomiast 22 maja 2020 roku zorganizowano specjalne spotkanie roboczo-techniczne, przygotowujące członków i miłośników Komisji Historycznej Zarządu Głównego TPW do udziału w zaplanowanym zebraniu zdalnym w czerwcu. W zebraniach w 2020 roku uczestniczyło ok. 20 różnych osób, w tym głównie członkowie i sympatycy Komisji. W dodatkowych terminach Zarząd Komisji odbył również dwa robocze spotkania zdalne, kiedy to uzgadniał tematykę przyszłych zebrań merytorycznych oraz możliwie najlepsze sposoby komunikacji z członkami Komisji Historycznej.

Wzorem lat ubiegłych zawiadomienia o spotkaniu odpowiednio wcześniej (5 – 10 dni) rozsyłano pocztą elektroniczną do członków i miłośników Komisji oraz członków TPW, którzy zawczasu zgłosili zainteresowanie pracami Komisji. Długoletnich członków Komisji, którzy nie korzystają z poczty elektronicznej, powiadamiano telefonicznie. Informacje o tematach spotkań przesyłano też na stronę internetową Towarzystwa Przyjaciół Warszawy, na której również częściowo zamieszczono kolejne relacje z dawniejszych zebrań Komisji.

Stali członkowie Komisji to (w kolejności alfabetycznej): dr hab. Joanna Angiel, Jan Berger (z uwagi na problemy ze zdrowiem nie uczestniczył w zebraniach w ostatnim roku), Tadeusz Burchacki, Maria Chmiel, Lechomir Domaszewicz, dr Magdalena Fuhrmann (dokumentacja spotkań Komisji Historycznej), Maria Kamińska (impresario Komisji Historycznej), prof. Lech Królikowski (były wieloletni prezes Zarządu Głównego TPW), Alicja Lutostańska, Piotr Łubiński (Powstaniec Warszawski, z uwagi na problemy ze zdrowiem nie uczestniczył w zebraniach w ostatnim roku), dr hab. Mikołaj Madurowicz (przewodniczący Komisji Historycznej), Halina Niemiec (zastępczyni przewodniczącego Komisji Historycznej), Barbara Petrozolin-Skowrońska (była przewodnicząca Komisji Historycznej), Zbigniew Sieszycki (wiceprezes Zarządu Głównego TPW), red. Tadeusz W. Świątek, Magdalena Trzaska (sekretarz Komisji Historycznej), dr Paweł Wespiański, Mieczysław Wojdyga, Agnieszka Wyczółkowska i Jacek Zajączkowski. Do tego grona dołączali systematycznie bądź okazjonalnie m.in. Michał Klubiński (muzykolog), Hanna Kusiak (z Oddziału Akademickiego TPW), kpt. dr Piotr Ochociński (z 10. Warszawskiego Pułku Samochodowego im. mjr. Stefana Starzyńskiego), Janusz Owsiany (z Komisji Etyki TPW), Sebastian Stranianek (z Głównej Komisji Rewizyjnej TPW), Jan Szczepański (geograf i historyk z Uniwersytetu Warszawskiego) oraz Łukasz Własiuk (z Uniwersytetu Warszawskiego). Należy żywić nadzieję, że od czasu do czasu odwiedzi nasze posiedzenia sama p. prezes Zarządu Głównego TPW — Renata Marut (dotychczas była zaledwie jeden raz na naszym zebraniu).

Mikołaj Madurowicz

2.4.2. Komisja Inżynierii Komunikacyjnej

Skład Komisji.

- Augustyn Dobiecki — prima inter pares
- Marta Dobiecka — organizacje techniczne
- Lech Królikowski — ekspertyzy, opinie, publikacje

Ponadto w pracach Komisji bierze udział około 15 osób (eksperci i rzeczoznawcy w dziedzinie komunikacji drogowej, kolejowej, miejskiej i in.) biorących udział w comiesięcznych spotkaniach informacyjnych, powoływanych wg niejawnej listy w zespoły, w zależności od rozpatrywanej tematyki ekspertyz.

Plenarne zebrania informacyjne Komisji z powodu pandemii niestety odbyły się tylko 4 razy. Utrzymujemy natomiast kontakt telefoniczny od czasu do czasu wymieniając po-

glądy. W razie konieczności jesteśmy w stanie opracować każdą opinię we właściwym nam zakresie.

W roku 2020, wszystkie prace Komisji były ograniczone przez pandemię. Niemniej starano się utrzymać główne kierunki działań Komisji, zmieniając formę kontaktów z bezpośrednich na telefoniczne i elektroniczne.

I tak:

poza działalnością bieżącą, prace Komisji były nadal prowadzone głównie w trzech kierunkach:

- konsultacji w zakresie tematyki technicznej;
- współpracy z jednostkami TPW, Stowarzyszeniem KLIR (Klub Inżynierii Ruchu) oraz Naczelnej Organizacji Technicznej;
- opracowywania i wydawania materiałów szkoleniowych.

Ponadto nadal w sposób ciągły realizowano zadanie współpracy merytorycznej ze Stowarzyszeniem Pamięci Powstania Warszawskiego 1944.

I tak:

1. W zakresie konsultacji i reprezentowania TPW w sprawach technicznych:
  - a) kontynuowano współpracę z Naczelną Organizacją Techniczną, uczestnicząc wirtualnie w pracy Oddziału w Warszawie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji;
  - b) uczestniczono w dwóch spotkaniach dyskusyjnych z Oddziałem Akademickim.
  - c) kontynuowano współpracę z Zarządem Stowarzyszenia Pamięci Powstania Warszawskiego 1944, biorąc udział w spotkaniach i naradach, jakie odbyły się w pierwszej połowie roku.
  - d) w Klubie Warszawskim Oddziału Stołecznego SITK — przygotowano i wygłoszono w styczniu odczyt „Omnibusem do metra” ilustrowany prezentacją medialną.
2. W zakresie współpracy merytorycznej: Kontynuowano współpracę z Oddziałem Akademickim, początkowo w dotychczasowej formie, a następnie elektronicznej; były to głównie konsultacje w zakresie przygotowywania prezentacji na wykłady.
3. W zakresie publikacji: Poza popularyzacją brudnopisu antologii „Omnibusem do metra”, który od roku oczekuje na decyzję Zarządu Głównego o jego przydatności dla TPW, opracowałem kolejną gawędę o okolicach Warszawy pt. „Chałupa nad ugorzem”. Dotyczy Puszczy Kampinoskiej, twierdzy Warszawa, warszawskich bitew i czasów słusznie minionych.

August Dobiecki

2.4.3. Komisja Etyki

Komisja Etyki nie dopełniła obowiązku sprawozdawczego, nie złożono sprawozdania z działalności Komisji za rok 2020.

Część II

Sprawozdania oddziałów

3. Oddział Akademicki

- 1) Zadania związane z postacią prof. Jana Zachwatowicza — rocznice urodzin i śmierci — odwiedzanie grobu
- 2) Wspólnie z Domem Spotkań z Historią przeprowadzono dziesięć tematycznych spacerów dla mieszkańców Warszawy pod hasłem „BudujeMy!”
- 3) Wspólnie z Centrum Kultury Wilanów — dwa filmy nakręcone przez pracowników Centrum, z udziałem przewodników z Oddziału Akademickiego na Starych Powązkach i cmentarzach ewangelickich.

Elżbieta Zatorowska

4. Oddział Anin

Oddział Anin nie złożył sprawozdania z działalności za rok 2020.

5. Oddział Bemowo

Oddział Bemowo TPW w roku 2020 zaangażowany był w kilka projektów:

- 1) pomoc dla Pana Jan Sabina Kuźmińskiego ps. „Sokolik” Powstańca Warszawy, która trwała do listopada 2020 r.
- 2) przygotowanie do realizacji Dyskusyjnego Klubu Filmowego. Realizacja spotkań rozpocząć się miała od filmu pt. „W imię ich Matek. Historia Ireny Sendlerowej” w dniu 24 marca 2020 r. Niestety w związku z pandemią cały projekt został zamrożony.
- 3) współpraca z placówką oświatową realizująca projekt Varsavianistyczna Szkoła w ramach której m.in. przekazujemy przygotowane przez dzieci kartki świąteczne dla Powstańców Warszawy.
- 4) stały kontakt i współpraca z Domem Wsparcia dla Powstańców Warszawy.

Maciej Bartosiak

6. Oddział Białołęka

Oddział KORT w roku 2020 prowadził następujące działania:

- 1) Obchody upamiętniające Profesora Wojciecha Zawadzkiego jako cykliczne wydarzenia Oddziału Białołęka TPW:

- stała opieka nad miejscem pamięci w Parku Henrykowskim oraz nad jego grobem na Cmentarzu Powązkowskim.
- coroczna uroczysta msza święta za duszę śp. Wojciecha Zawadzkiego.
- 2) Kolejna sesja naukowa dotycząca Wojciecha Zawadzkiego, która odbyła się w Bazylice Katedralnej św. Michała Archanioła i św. Floriana Męczennika w Warszawie.
- 3) Przy współpracy z Urzędem Dzielnicy Białołęka m.st. Warszawy zorganizowana została uroczystość upamiętniająca Wojciecha Zawadzkiego — Nazwanie Skweru Wojciecha Zawadzkiego wraz z posadowieniem kamienia z tablicą pamiątkową w dzielnicy Białołęka obok domu, w którym mieszkali bracia Zawadzczy.
- 4) Zbieranie materiału do IV wydania publikacji pt. „Tajemnice Białołęki”.
- 5) Uczestnictwo członków Oddziału Białołęka w uroczystościach organizowanych przez Urząd Dzielnicy Białołęka m.st. Warszawy oraz Zarząd Główny TPW.

Mariola Rabczon-Mazowiecka

7. Oddział Centrum

Oddział Centrum nie złożył sprawozdania z działalności za rok 2020.

8. Oddział Grochów

Oddział Grochów nie złożył sprawozdania z działalności za rok 2020.

9. Oddział KORT

Działania Oddziału KORT organizowane w roku 2020:

- 1) Salony przewodnickie:
  - Warszawiacy nie z tej ziemi. Branco Cirlić, serbski sławista i tłumacz, prowadzenie Elżbieta Cirlić (organizacja: Michał Rybak, Marlena Salwowska, prowadzenie: Elżbieta Cirlić)
  - Marek Hłasko, polski pisarz i scenarzysta filmowy (Maria Kamińska)
  - Polskie drogi do niepodległości (Michał Rybak)
  - Śladami Juliana Tuwima po Warszawie (Agnieszka Trepkowska)
  - Tradycje świąt Bożego Narodzenia w prawosławiu (Dorota Szostakowska)
- 2) Spacery
  - Nikt nie ma takiej wprawy w poznaniu ludzi. Historia rodzin żydowskich w Warszawie. Cmentarz Żydowski (Ryszard Żmijewski)
  - Manifestacje, protesty, zamachy. Warszawa przed powstaniem styczniowym. Krakowskie Przedmieście (Krystyna Bartos)

- Rocznicą Akcji na kata Warszawy Frantza Kutschere. Aleje Ujazdowskie (Kamila Gelert)
- 3) Prelekcje
  - Józef Piłsudski, rewolucjonista, brygadier, marszałek (Michał Rybak)
- 4) Spotkania
  - Postaw znicz na grobie Powstańca (Kamila Gelert, Marlena Salwowska)
  - Udział w spotkaniu przy tablicy poświęconej Krzysztofowi Kamilowi Baczyńskiemu zorganizowanym przez Oddział Żoliborz-Bielany
- 5) Szkolenia
  - w Hotelu Europejskim (organizacja: Michał Rybak, prowadzenie: Igor Broch)
  - w Forcie Bema (organizacja i prowadzenie: Wiesława Kłosowska)
  - w Hotelu Nobu (organizacja: Michał Rybak, prowadzenie: Oksana Iwańska)
  - w Elektrowni Powiśle (organizacja: Marzena Baranowska, prowadzenie: Katarzyna Zebura)
- 6) Nagranie filmu transmitowanego za pośrednictwem Facebooka pt. „Twórcy Konstytucji Trzeciego Maja. Stanisław Małachowski” (Agnieszka Trepkowska)

Ponadto Oddział KORT zorganizował w roku 2020 siedem zebrań, w tym cztery na platformie Zoom.

Marlena Salwowska

10. Oddział Miłośników Bródna

- 1) Udział członków Oddziału w Orszaku Trzech Króli zorganizowanym w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy;
- 2) obchody 17. rocznicy śmierci założyciela i pierwszego prezesa Oddziału — p. Ryszarda Szołwińskiego — złożenie kwiatów na grobie
- 3) Udział w 28. finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (warsztaty plastyczne dla dzieci przy Domu Kultury Świt, stoisko z gorącą herbatą)
- 4) Udział prezesa Zarządu Oddziału Miłośników Bródna w pracach Społecznej Rady Kombatanckiej przy Burmistrzu Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy
- 5) Przeprowadzenie warsztatów plastycznych dla podopiecznych Domu Wsparcia dla Powstańców Warszawskich
- 6) Udział w wernisażu wystawy „Był taki wrzesień” z okazji 75. rocznicy powrotu mieszkańców do stolicy
- 7) Zorganizowanie wspólnie z Domem Kultury Świt wieczoru autorskiego p. Zygmunta Kupniewskiego w związku z wydaniem albumu „Bródno 1938. Pejzaże”
- 8) Zorganizowanie dla podopiecznych Domu Wsparcia dla Powstańców Warszawskich spotkań z aktorami: Magdaleną Zawadzka, Grażyną Barszczewską, Marzeną Trybałą i Tomaszem Skrzypniakiem

- 9) Przeprowadzenie warsztatów plastycznych dla podopiecznych Domu Opieki przy ul. Oliwskiej 5
- 10) udział członków Oddziału w Szkolnym Koncercie Charytatywnym na rzecz głodujących dzieci w Nigrze, przekazanie na aukcję przedmiotów wykonanych przez członków Oddziału Miłośników Bródna i Klubu Seniora „Podgrodzie”
- 11) udział w wykładzie dr Beaty Michalec „Pierwsze radne Miasta Stołecznego Warszawy — 1919 rok” w ramach Akademii Varsavianistycznej
- 12) zorganizowanie dla podopiecznych Domu Wsparcia dla Powstańców Warszawskich spotkań z podróżniczką Elżbietą Dzikowską i aktorami: Hanną Kochońską oraz Michałem Kurkiem
- 13) obchody 110. rocznicy urodzin Ireny Sendlerowej, złożenie kwiatów pod tablicą przy ul. Siedzibnej 25
- 14) przeprowadzenie warsztatów plastycznych w czasie akcji Zima w mieście w Szkole Podstawowej nr 42
- 15) złożenie kwiatów na grobie profesora Stanisława Lorentza
- 16) udział w spotkaniu inauguracyjnym Rok prof. Jana Zachwatowicza (Dom Spotkań z Historią)
- 17) zorganizowanie dla podopiecznych Domu Wsparcia dla Powstańców Warszawskich spotkań z aktorem Maciejem Sufą i muzykiem Michałem Adamowiczem
- 18) udział w pracach jury Warszawskiego Konkursu Historyczno-Literackiego II wojna światowa i Powstanie Warszawskie w dziejach mojej rodziny i przyjaciół;
- 19) przygotowanie wersji elektronicznej wspomnień Powstańca Warszawskiego p. Leona Skórzewskiego Czerwiec
- 20) inauguracja 37. Konkursu Warszawa w kwiatach i zieleni, udział członków Oddziału Miłośników Bródna w pracach komisji (przygotowanie dokumentacji zdjęciowej i zgłoszeń)
- 21) udział w uroczystościach pogrzebowych majora Mariana Słowińskiego — zasłużonego członka Oddziału Miłośników Bródna
- 22) udział w obchodach 80. rocznicy egzekucji Więźniów Pawiaka w Palmirach
- 23) udział prezesa Zarządu Oddziału Miłośników Bródna w spotkaniu w Choszczówce mającym na celu odnalezienie w okolicznych lasach miejsc opisanych przez p. Leona Skórzewskiego w broszurze „Dzień po dniu” i poszerzeniu wiedzy o działalności Oddziału Leśnego BS Bloku „Bazylika”
- 24) porządkowanie na Cmentarzu Bródnowskim grobów Powstańców Warszawskich
- 25) udział członków Oddziału Miłośników Bródna w dzielnicowych uroczystościach z okazji 76. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego oraz 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej
- 26) udział w apelu pamięci przy grobie prof. Jana Zachwatowicza
- 27) udział członków Oddziału Miłośników Bródna w dzielnicowych obchodach 81. rocznicy wybuchu II wojny światowej;

- 28) udział członków Oddziału Miłośników Bródna w obchodach 81. rocznicy mianowania Stefana Starzyńskiego na Komisarza Cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy;
- 29) złożenie kwiatów pod pomnikiem Kolejarzy węzła Warszawa -Praga przy Domu Kultury Świt z okazji 81. rocznicy nalotów dywanowych na Bródno
- 30) udział w uroczystościach pod pomnikiem Kościuszkowców
- 31) udział w uroczystościach pod pomnikiem płk. Antoniego Żurowskiego — dowódcy VI Obwodu AK
- 32) uczczenie pamięci nieżyjących prezesów oraz spoczywających na Cmentarzu Bródnowskim Powstańców Warszawskich oraz Prezesów Oddziału Miłośników Bródna (sprzątanie grobów, złożenie kwiatów, zapalenie zniczy);
- 33) zapalenie zniczy na Starych Powązkach na grobach: Stefana Wiecheckiego, Profesora Zachwatowicza, Stefana Starzyńskiego, Józefa Elsnera, Tekli Bądarzewskiej
- 34) udział członków Oddziału Miłośników Bródna w dzielnicowych uroczystościach z okazji 102. rocznicy Odzyskania Niepodległości
- 35) udział członków Oddziału w charakterze Mikołajów w akcji dla podopiecznych Domu Wsparcia na Nowolipiu
- 36) udział (online) prezesa Zarządu Oddziału Miłośników Bródna w spotkaniu wigilijnym dla Powstańców Warszawskich
- 37) przygotowanie kartek świątecznych dla wszystkich członków Oddziału Miłośników Bródna oraz podziękowań na osób aktywnie działających w roku 2020.

Katarzyna Spoczyńska-Król

11. Oddział Nauczycielski

Oddział Nauczycielski nie złożył sprawozdania z działalności za rok 2020.

12. Oddział Ochota

Oddział Ochota ze względu na pandemię nie podejmował w roku 2020 żadnych działań.

Zbigniew Najbauer

13. Oddział Powiśle

- 1) redakcja kwartalnika „Na Powiślu” nr 51,52,53 oraz numer specjalny poświęcony w całości Prymasowi Tysiąclecia kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu. Numer przygotowany został z okazji planowanej w roku 2020 beatyfikacji (beatyfikacja przełożona ze względu na pandemię COVID-19). Kwartalnik udostępniony w wersji elektronicznej oraz wydrukowany w niewielkim nakładzie ze względu na braki finansowe. W kwartal-

niku zawarte są aktualności z życia TPW oraz dzielnicy Powiśle. Gazeta uwzględnia również ważne wydarzenia historyczne związane z obchodami rocznic historycznych.

- 2) udział delegacji Oddziału Powiśle w uroczystościach na Powązkach przy symbolicznym grobie prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego
- 3) udział licznej grupy członków Oddziału Powiśle TPW w pogrzebie śp. Edwarda Tracewskiego — prezesa Koła nr 20 Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych (Oddział Powiśle TPW przez kilkanaście lat współpracował z ww. Kołem
- 4) w związku ze śmiercią Prezesa Koła nr 20 — Pana Edwarda Tracewskiego — zaistniała konieczność likwidacji Koła i porządkowania pozostawionej dokumentacji. Mariola Bujak i Elżbieta Wolffgram przekazały w pierwszej kolejności pozostawione fundusze Zarządowi Głównemu Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych oraz rozpoczęły prace porządkowe, które zostały odłożone na czas późniejszy po odwołaniu restrykcji covidowych
- 5) pandemia covidowa ograniczyła naszą działalność do minimum, kontakty z członkami Oddziału utrzymywane były i są nadal telefonicznie. Skarbnik ze względu na konieczność zbierania składek pełni dyżur po uzgodnieniu i umówieniu. Wielu naszych członków zarządu nie dysponuje sprzętem komputerowym i nie posiadamy go także w biurze, również wiek naszych członków nie pozwala na osobiste spotkania.

Elżbieta Wolffgram, Mariola Bujak

14. Towarzystwo Przyjaciół Pragi — Oddział TPW

- 1) Uczestnictwo w uroczystościach państwowych i lokalnych (składanie kwiatów i wystąpienia ze sztandarem Towarzystwa Przyjaciół Warszawy):
  - rocznica zamachu na Franza Kutschere, Tablica na moście Śląsko-Dąbrowskim oraz tablica przy szpitalu Praskim,
  - rocznica śmierci prof. Stanisława Lorentza na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim,
  - rocznica śmierci prof. Tytusa Karlikowskiego, na Cmentarzu Komunalnym na Powązkach,
  - rocznica śmierci Józefa Hallera, Plac Hallera,
  - 100 rocznica Bitwy Warszawskiej, Kościół Bożego Ciała na Kamionku,
  - rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego, Pomnik Gloria Victis,
  - tablica upamiętniająca Antoniego Żurowskiego, komendanta Obwodu VI – Praga. Kamień na skwerze Antoniego Żurowskiego,
  - rocznica śmierci prezydenta Stefana Starzyńskiego,
  - 226 rocznica Rzezi Pragi,
- 2) Uczestnictwo w wolontariacie przy Domu Wsparcia dla Powstańców Warszawskich.
  - pomoc wolontariuszy przy rozwożeniu posiłków dla Powstańców Warszawskich,
  - pomoc wolontariuszy przy spacerach z Powstańcami Warszawskimi,
  - współdziałanie w organizacji wirtualnych spotkań dla Powstańców Warszawskich,

- organizacja rejsu po Wiśle dla Powstańców Warszawskich w ramach obchodów 105 rocznicy powstania Towarzystwa Przyjaciół Pragi.
- 3) Udział w akcji Urzędu Dzielnicy Praga Północ „30DniNaPradze”
- 4) . Organizacja obchodów 105. rocznicy powstania Towarzystwa Przyjaciół Pragi,
- 5) Organizacja gry miejskiej „Powstanie Warszawskie na Pradze”.
- 6) Uczestnictwo w grze miejskiej „Szlakiem żołnierzy batalionów ”Zośka” I ”Parasol”,
- 7) Organizacja koncertów Praskich Małmazyj:
  - Koncert „Praga to Ty i ja”,
  - Koncert z okazji 372. rocznicy nadania praw miejskich Pradze przez Władysława IV
  - „Powstanie Warszawskie na Pradze”,
  - „Ojcu Świętemu śpiewajmy”,
  - Organizacja wieczoru adwentowego — obrzędy, kupały i pieśni.
- 8) Organizacja konkursu „Oświeć się na Pradze”.

Waldemar Klimek, Bartłomiej Batkowski

15. Oddział Sadyba-Wilanów

Oddział Sadyba-Wilanów nie złożył sprawozdania z działalności za rok 2020.

16. Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy — Oddział TPW

Przygotowanie zgłoszeń Towarzystwa Przyjaciół Saskiej Kępy do udziału w konkursie „Warszawa w kwiatach i zieleni”.

Krystyna Gott

17. Oddział Stare Miasto

Rok sprawozdawczy był bardzo specyficzny. Panowała pandemia koronawirusa, na podstawie której powstrzymana była lub ograniczona wszelka działalność gospodarcza i społeczna (lockdown) przy wszelkich ograniczeniach sanitarnych.

W Oddziale Stare Miasto odwołane były wszystkie spotkania i planowane akcje. Trwało to aż do czerwca 2020 roku, kiedy dozwolone były ograniczone działania. W czerwcu, przy zachowaniu warunków sanitarnych, powrócono do pełnienia cotygodniowych dyżurów w Oddziale Stare Miasto, a także odbyło się krótkie zebranie kwartalne przy ograniczonej frekwencji na którym omówiono sprawy bieżące, głównie działania podczas pandemii.

Na wniosek Zarządu Oddziału Stare Miasto przyznane zostały przez Zarząd Główny odznaki honorowe „Złote Syrenki” TPW literatom — Panu Kabatcowi i panu Sapkowskie-

mu. Odznaki wręczone były w Domu Literatury na Starówce, z ramienia Oddziału wręczał je wiceprezes Zarządu Oddziału Tadeusz Otulak.

Warszawa w kwiatkach i zieleni. Organizacja konkursu „Warszawa w kwiatkach i zieleni” spoczywała głównie w rękach Zarządu Głównego TPW oraz Urzędu Miasta, a właściwie Urząd Miasta przejął organizację konkursu przy udziale Towarzystwa Przyjaciół Warszawy. Z terenu Oddziału Stare Miasto zgłosiło się kilka obiektów do konkursu głównego. Wyróżnienie otrzymał ogród prowadzony od wielu lat przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy ulicy Świętojerskiej 12 A.

Uroczystość rozdania nagród odbyła się w Służewskim Domu Kultury. Z naszego Oddziału udział wzięli prezes Zarządu Oddziału Zbigniew Juszkiewicz, członek Komisji konkursowej — wiceprezes Zarządu Oddziału Maria Tulo-Dziewulska i członek Komisji Rewizyjnej — Wiesław Antoniewicz. Konkursu w Oddziale nie organizowano.

Działalność kół środowiskowych. W Oddziale Stare Miasto istniały w tym roku cztery koła środowiskowe. Nie organizowano większych spotkań. Były tylko nieliczne przejawy działalności, właściwie tylko kontakty telefoniczne lub krótkie wizyty w Zarządzie. Koło Płocczan zrezygnowało z działalności po wieloletniej obecności w ramach Oddziału Stare Miasto. Inne Koła — Siedlczan, Mazowsze, Szachtmajerowa, Żeglarze warszawscy, wstrzymywały swoją działalność. Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia, które działa jako członek wspierający pożegnało pana Mariana Pysznika, który zmarł w lecie tego roku. Stowarzyszenie Wychowawców Szkoły im. Górskiego kontaktowało się tylko telefonicznie. Towarzystwo Przyjaciół Śląska, działa jako członek wspierający z bardzo obszernym własnym programem. Przewodniczącym jest sędzia dr Józef Musioł.

Spacery i prelekcje.

- 1) „Ludzie Starego Miasta” jest to cykl prac prowadzony od wielu lat w Oddziale Stare Miasto, planowane były dwa duże wydarzenia:
  - spacer na Starym Mieście poświęcony pamięci profesora Zachwatowicza, zorganizowany i prowadzony przez panią Agnieszkę Martykę-Grudzień, z panią Idą Herman i przy udziale pani Jadwigi Śmigierey. Spacer został odwołany.
  - powtórzenie spaceru na Starym Mieście poświęconego pamięci Broni Dłuskiej, siostry Marii Skłodowskiej –Curie, zorganizowany i prowadzony przez panią Agnieszkę Martykę-Grudzień, przy udziale pani Idy Herman, zainicjowany przez panią Elę Małuszyńską artykułem zgłoszonym do Redakcji „Rynek”; Spacer został odwołany.
- 2) „Kamienice Starego Miasta” cykl prelekcji w Bibliotece na Starym Mieście, prowadzonych przez ekspertów varsavianistów — Sebastiana Lenarta i Andrzeja Sołtana. Pan Sebastian Lenart jest członkiem Towarzystwa Przyjaciół Warszawy w Oddziale Stare Miasto i dlatego powierzono Oddziałowi patronat nad tym wydarzeniem. W prelekcjach uczestniczyli członkowie Oddziału Stare Miasto. Cykl prelekcji został przerwany przez zaostżenia z powodu pandemii koronawirusa i być może będzie wznowiony w

odpowiednim czasie. Cykl tych prelekcji wpisuje się tematycznie w uprzednie zainteresowania Oddziału Stare Miasto, jak „ulice Starego Miasta”, „pomniki Starego Miasta”, które były publikowane w czasopiśmie lokalnym „Rynek” w poprzednich latach.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami na Starym Mieście. Utrzymywane były tylko kontakty ze Stowarzyszeniem Pamięci Powstania Warszawskiego 1944 przy ulicy Długiej, niektórzy członkowie Oddziału są członkami tego Stowarzyszenia. Członkowie Stowarzyszenia uczestniczyli w corocznym Walnym Zebraniu w szkole przy ul. Karmelickiej (młodzież miała zdalne nauczanie, szkoła była opustoszała).

Opieka nad miejscem pamięci przy ul. Podwale 25. Miejscem pamięci stale opiekuje się Bożena Racięcka.

Uroczystości i wydarzenia organizowane przez Zarząd Główny TPW i inne stowarzyszenia i organizacje.

- 1) oficjalna delegacja Oddziału Stare Miasto w obchodach „Dni Starówki” 13 sierpnia składała wiązanek kwiatów pod pomnikiem czołgu-pułapki przy ul. Kilińskiego, organizowanych przez Stowarzyszenie Mieszkańców Starówki i Urząd Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy. Wiązanek kwiatów składali — Zbigniew Juskiewicz, Andrzej Sidor, Tadeusz Otulak.
- 2) Udział w uroczystościach „Dni pamięci Pawiaka” - Tadeusz Otulak, Andrzej Sidor;
- 3) Składanie wiązanek kwiatów i udział w uroczystości pod pomnikiem na Woli — Zbigniew Juskiewicz
- 4) Udział w uroczystościach zakończenia Rocznicy Powstania Warszawskiego 1944 — na Kopcu Powstania Warszawskiego — Tadeusz Otulak.
- 5) Udział w spotkaniu na Dzień Pamięci Obozu Duląg w Pruszkowie — Zbigniew Juskiewicz;
- 6) Uczczenie pamięci pani Teresy Wawerowej — msza święta w kościele przy ul. Gdańskiej — a potem spotkanie w siedzibie Oddziału Żoliborz-Bielany organizowanym przez ten Oddział — uczestniczyła Krystyna Grzelak.
- 7) udział w spotkaniu w Muzeum Powstania Warszawskiego pt. „Synteza działalności wywiadu i kontrwywiadu” — Zbigniew Juskiewicz, Krystyna Grzelak, Wiesław Antoniewicz.
- 8) Gra miejska, przystanek w naszej siedzibie — organizowali przewodnicy warszawscy — trzy spotkania — Krystyna Grzelak;
- 9) Wiceprezes Zarządu Oddziału Tadeusz Otulak uczestniczył w kilku wydarzeniach poświęconych pamięci działań wojennych:
  - uroczystość w Muzeum w Studziankach;
  - rocznicy zamachu na Kutcherę;
  - rocznicy wyzwolenia Warszawy przy grobie Nieznanego Żołnierza ;
  - uroczystość w obiektach przemysłowych na Woli i Pradze płn.;

- uroczystość pamiątkowa wielkiej bitwy partyzanckiej w miejscowości Gruszka;
- 10) Maria Tulo-Dziewulska uczestniczyła w spotkaniu online na platformie Zoom w programie KORT na temat karnawałów w Warszawie.

Należy tu podkreślić, iż uroczystości w roku sprawozdawczym były bardzo ograniczone, zarówno te organizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jak i inne stowarzyszenia, i instytucje. Utrzymywano odpowiednie warunki sanitarne, ograniczenia dotyczyły także liczby uczestników, ograniczały się często do nielicznych delegacji.

Publikacje, opracowania, tablice pamiątkowe. Zgłoszono uprzednio do druku w Zeszytach pamięci — wspomnienia Tadeusza Dody z życia w Warszawie w czasie wojny i okupacji niemieckiej. Przyjęte zostały do druku i ukażą się w najbliższych numerach Zeszytów SPPW 1944. Czasopismo lokalne „Rynek” redagowane przez Staromiejski Dom Kultury zostało zlikwidowane w grudniu 2019 roku, udostępniało nam łamy na nasze artykuły; pozostały w redakcji nasze opracowania.

Ewa Radomska, Krystyna Grzelak

18. Oddział Tarchomin

- 1) Prowadzenie strony Oddziału Tarchomin na Facebooku
- 2) Historia przydrożnych kapliczek, świątków, tablic pamiątkowych, pomników na Białołęce — cykl opowieści (42 posty) publikowanych na FB
- 3) Akcja „świąteczko pamięci” „Zapal znicz pamięci” — upamiętnienie zniczem i opisanie odkrytego, zaniedbanego miejsca upamiętniającego bohaterów
- 4) Osiedle w kwiatach — propagowanie akcji zazieleniania Tarchomina. Pokazywanie piękna zielonego osiedla — „Cztery pory roku”
- 5) Uczestniczenie w 37. konkursie „Warszawa w kwiatach i zieleni” — zdobycie wyróżnienia
- 6) Imieniny „Erazma” — spotkanie przy pamiątkowym kamieniu. Posty na stronie Oddziału Tarchomin poświęcone konstruktorowi pierwszego stałego mostu na Wiśle.
- 7) Akcja „Znicz polowy Powstania Warszawskiego”
- 8) Apele pamięci Kolumbów i Robinsonów: np. 76. rocznica śmierci K. K. Baczyńskiego
- 9) Literackie podróże z bohaterami lektur
- 10) Warszawskie rocznice i historyczne wydarzenia
- 11) Cykl wykładów Historyczna Białołęka poświęcony ważnym postaciom i miejscom

Urszula Kazimierczak

19. Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkaniowy i Zacisze

- 1) Pomysł i organizacja wraz z Urzędem Dzielnicy Targówek 3 spotkań informacyjnych dla mieszkańców „Zlikwiduj Kopciucha” . Spotkania miały na celu poinformowanie mieszkańców o możliwościach i sposobach wymiany starych pieców na ekologiczne.
- 2) Przygotowanie i kolportaż wraz z Oddziałem Miłośników Bródna ulotek reklamujących konkurs Warszawa w Kwiatkach i Zieleni.
- 3) Przygotowanie materiałów historycznych do gry miejskiej Poznaj Zakamarki Targówka Fabrycznego i Elsnerowa w ramach Festiwalu Targówek Otwartych Drzwi jako jeden z partnerów.
- 4) Współtworzenie wraz z Domem Kultury Zacisze treści do skrytek ścieżki geo-cache w ramach projektu Geo-Zacisze.
- 5) Wykonanie świątecznych podarków dla Powstańców Warszawskich w ramach akcji „Twórcze Serducha Łączmy się”. Wsparcia w wykonaniu udzieliło nam Centrum Kształcenia Zawodowego w Warszawie nr 1.

Aleksandra Stelmach-Osowska

20. Oddział Ursus

Oddział Ursus w 2020 roku czynnie uczestniczył 37. konkursie „Warszawa w kwiatkach i zieleni” z dzielnicy Ursus — mieszkańcy dzielnicy Ursus zgłosili swoje ogródki przydomowe, balkony.

Z obszaru Ursusa wpłynęło 25 wniosków w różnych kategoriach: balkon, loggia i okno, ogródek przydomowy, tereny ogólnodostępne, osiedla i inne formy zieleni miejskiej. Były to zgłoszenia indywidualne mieszkańców Ursusa jak również Wspólnot Mieszkaniowych oraz Urzędu Dzielnicy Ursus, które zaprezentowały swoje obiekty.

Nagrodę w kategorii „Ogród lub ogródek przy budynku jednorodzinnym” otrzymał jeden ze zgłoszonych obiektów z Oddziału Ursus, w kategorii „Tereny spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych, budynków komunalnych” — III miejsce — Wspólnota Mieszkaniowa „Skorosze 9”, oraz w kategorii „Ekoogród/ogród nowoczesny” — I miejsce — Urząd Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy.

Przy wsparciu członków Oddziału Ursus i współpracy pracowników Urzędu Dzielnicy Ursus oraz członków TPW wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy i ufundowane nagrody.

W związku z panującą pandemią spotkanie i wręczenie nagród miało indywidualny charakter.

Elżbieta Jastrzębska

21. Oddział Ursynów

- 1) Złożenie kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym miejsce pierwszego boju Batalionu „Karpaty” Pułku Armii Krajowej „BASZTA” na koszarach niemieckiego Pułku Kawalerii SS w dniu 1 sierpnia 1944 r. o godz. W na terenie wyścigów konnych.
- 2) Złożenie kwiatów pod tablicą memorialną upamiętniającą więźniów politycznych w tym żołnierzy Armii Krajowej pomordowanych w latach 1945 – 1956 na terenie wyścigów konnych na SŁUŻEWCU.

Spotkania członków Oddziału Ursynów nie odbyły się ze względu na pandemię. Nie podjęto też żadnych działań na terenie Warszawy.

Ryszard Zięciak

22. Oddział Żoliborz-Bielany

W 2020 roku Oddział podejmował szereg działań mających na celu zwiększenie efektywności naszej działalności:

- 1) w 2020 roku, na wniosek mieszkańców, uchwałą Zarządu Oddziału z dnia 8 kwietnia 2020 roku, powołano Sekcję Środowiskową Zatrasię, obejmującą osiedle mieszkaniowe Zatrasię, w granicach ulic Krasińskiego, Broniewskiego, Elbląska. Sekcja realizuje zadania statutowe TPW, kierując je bezpośrednio do tej części społeczności Żoliborza,
- 2) skierowano do wszystkich członków Oddziału ankietę z pytaniem, w których działaniach prowadzonych przez TPW Oddział Żoliborz-Bielany chcieliby i mogli się zaangażować. Na ankietę odpowiedziały 42 osoby. Wymieniono siedem obszarów, z których największym zainteresowaniem cieszył się obszar dotyczący organizacji saloników, wykładów, koncertów, spotkań z ciekawymi ludźmi. 25 sierpnia 2020 roku zorganizowano spotkanie podsumowujące badanie ankietowe, na którym ustalono zasady wdrażania wyników ankiety,
- 3) Oddział priorytetowo traktuje działania promocyjne i informujące o jego działalności. Członkowie Oddziału starają się uczestniczyć we wszystkich ważnych wydarzeniach na terenie Bielany i Żoliborza, utrzymywany jest kontakt ze społecznością lokalną, Oddział publikuje w prasie lokalnej i jest aktywny w mediach społecznościowych — Facebook, strona internetowa, której adres nie zmienił się od początku działalności — <https://www.tpw-zb.pl/>. Ważny jest także wygląd otoczenia, miejsca siedziby Oddziału przy ulicy Marii Kazimierzy 20. Wraz z wieloletnim członkiem Oddziału, panem Władysławem Karysiem, pielęgnowany jest trawniczek przed siedzibą Oddziału, co spotyka się z pozytywnym odbiorem pobliskich mieszkańców,
- 4) Oddział jest aktywnym członkiem Dzielnicowej Komisji Dialogu Społecznego na Żoliborzu. Pan Bogdan Falicki jest członkiem komisji konkursowej do opiniowania ofert na realizację zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w Dzielnicy Żoliborz,

5) Oddział blisko współpracuje z Młodzieżową Radą Bielan.

Rok 2020, tak, jak dla wielu, tak również dla Oddziału Żoliborz-Bielany był rokiem szczególnym z uwagi na pandemię COVID-19. Z jej powodu nie wszystkie zaplanowane przez Oddział działania mogły odbyć się z uwagi na obostrzenia wynikające z pandemii. Tylko raz udało się zorganizować spotkanie ogólne członków Oddziału — 24 lutego 2020 roku, tuż przed rozpoczęciem obowiązywania ograniczeń wynikających z pandemii.

Mimo tej trudnej sytuacji, udało się zorganizować trzy konkursy:

- VI edycja konkursu fotograficznego zatytułowana „Drzewa świadkowie historii”
- Konkurs fotograficzny „Żoliborz i Bielany w kwiatkach”
- Konkurs Powstanie Warszawskie na Żoliborzu i Bielanych

Poza konkursami rozpoczęto dwa projekty, które realizowane są w sposób ciągły:

- Historie naszych domów
- Zdrowa Warszawa

Wykorzystując wakacyjne złagodzenie zasad bezpieczeństwa dotyczących pandemii, Oddział zorganizował dwa wydarzenia plenerowe:

- Wspólne śpiewanie piosenek powstańczych w plenerze na Kępie Potockiej
- Spotkanie na placu Teatralnym pod tablicą upamiętniające śmierć Krzysztofa Kamila Baczyńskiego

Jak każdego roku członkowie Oddziału brali udział w upamiętnieniu różnych rocznic i wydarzeń. W roku 2020 z okazji:

- 14 października — Dzień Edukacji Narodowej
- 33. rocznica śmierci Igora Newerlego
- 1 listopada na skwerze Wołyńskim

Ponadto członkowie Oddziału brali udział w konkursach i projektach Zarządu Głównego TPW: konkursie Warszawa w kwiatkach i zieleni, Warszawa Wielokulturowa, Varsavianistyczna Szkoła i innych.

Jak zwykle Zarząd Oddziału jest otwarty na kierowane do Oddziału inicjatywy społeczne, np. wsparcie starań mieszkańców Zatrasię w konkursie Podwórko talentów „Nivea”, którego celem było wybudowanie placu zabaw dla dzieci, właśnie na Zatrasiu. Oddział bardzo blisko współpracuje z Miejscem Aktywności Lokalnej (MAL), który jest „sąsiadem przez ścianę”, co daje obu stronom duże korzyści. W sposób ciągły uzupełniany jest księgozbiór, w którym jest ponad 100 bardzo ciekawych pozycji varsavianistycznych, często zasługujących na miano tzw. białych kruków.

Maria Wiro-Kiro

Część III

Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej

23. Skład Komisji

- Ewa Sadowska — przewodnicząca
- Roman Lulis — sekretarz
- Wiesław Antoniewicz — członek Komisji
- Sebastian Stranianek — członek Komisji
- Barbara Waszak — członek Komisji.

24. Działalność Komisji

Ze względu na trwającą pandemię odbyło się jedno posiedzenie Głównej Komisji Rewizyjnej.

Przeprowadzono kontrolę działalności komisji rewizyjnych oddziałów TPW w zakresie realizacji uchwały nr 22/2019 Zarządu Głównego TPW w sprawie zatwierdzenia instrukcji i kontroli dokumentów finansowo-księgowych.

Ewa Sadowska

* * *